

Regionale strømmer på arbeidsmarkedet

58

I Møre og Romsdal var de som var arbeidsledige i 1993, i større grad tilbake i de sysselsattes rekke året etter enn i noe annet fylke. I Finnmark, derimot, hadde de arbeidsledige langt oftere forlatt arbeidsstyrken i 1994. Av dem som flyttet over fylkesgrensene i den samme perioden, var andelen som flyttet til sysselsetting, høyest i Oslo og Akershus, mens Telemark hadde den høyeste andelen arbeidsledige innflyttere. Dette er noen eksempler på hvilke strømmer på arbeidsmarkedet som nå kan avdekkes ved bruk av nye data fra Statistisk sentralbyrå.

Mette Lund og
Alf Torstensen

Ordinær sysselsettings- og ledighetsstatistikk viser bl.a. hvordan tallet på lønnstakere og arbeidsledige har endret seg mellom to ulike tidspunkt. Dette kalles en *nettoendring*. Derimot viser ikke disse tallene hvordan de enkelte personene beveger seg mellom ulike statuser, som f.eks. fra å være lønnstaker til å bli arbeidsledig eller gå over i utdanning. Denne typen statistikk dreier seg om *bruttostrømmer*. En studie av bruttostrømmer der vi fordeler personene etter ulike regioner, kan bl.a. gi den enkelte kommune eller fylke mer detaljert kunnskap om de fastboendes, samt inn- og utflytternes, situasjon på arbeidsmarkedet. I artikkelen vil vi følge personer mellom ulike statuser over tid ved å se på bruttostrømmer. Det dreier seg m.a.o. om hvordan personene beveger seg inn i, rundt i og ut av arbeidsmarkedet.

Nytt og nyttig planleggingsverktøy

Et nytt datamateriale utarbeidet av Statistisk sentralbyrå gir altså nå langt på vei muligheten til å dekke dette kunnskapsbehovet. Statistikken gir et detaljert bilde av befolkningens fordeling på ulike statuser i og utenfor arbeidsstyrken på et gitt tidspunkt hvert år.

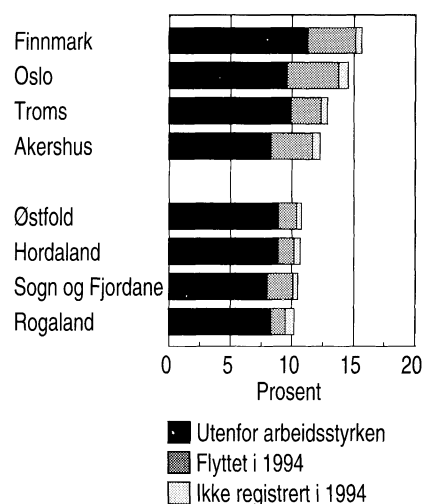
Status er en fellesbetegnelse på både aktiviteter og stønader. En aktivitet er f.eks. det å være lønnstaker eller selvstendig næringsdrivende. Uførepensjon eller sosialhjelp er eksempler på det vi kaller stønader. Statusene blir gruppert etter hvorvidt de er innenfor eller utenfor arbeidsstyrken. *Arbeidsstyrken* er her definert som summen av de sysselsatte, dvs. lønnstakere og selvstendig næringsdrivende, registrert arbeidsledige¹ og personer på arbeidsmarkedstiltak i form av sysselsettings- og attføringstiltak. Personer under utdanning (opplæringstiltak og ordinær utdanning), alderspensjonister, bidragsmottakere,

sosialhjelpsmottakere og "annet" er klassifisert (som) *utenfor arbeidsstyrken*. Bidragsmottakere omfatter her uførepensjonister, etterlattepensjonister, enslige forsørgere med stønad og personer på attføring, utenom dem på tiltak. For nærmere informasjon om datagrunnlaget og statusgruppene, se egen ramme.

Bruttostrømanalyse

Dette datamaterialet kan anvendes blant annet i regionalpolitisk planlegging, ved å kartlegge hvordan personers tilknytning til arbeidsmarkedet utvikler seg fra ett tidspunkt til et annet. I Helsingfors i Finland brukes denne typen statistikk til å se hva innflytterne til byer drev med før de flyttet inn. Ved hjelp av denne statistikken får blant annet lokale arbeidsmarkedsmyndigheter informasjon om arbeidsmarkedstilknytningen til dem

Figur 1: Personer i alderen 16-74 år som var innenfor arbeidsstyrken i november 1993, etter om de var utenfor arbeidsstyrken, hadde flyttet fra fylket eller ikke var registrert bosatt i Norge i november 1994.¹ Prosent. Utvalgte bostedsfylker

¹ Personer i arbeidsstyrken i november 1993 som også var i arbeidsstyrken i november 1994 er utelatt

Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

Datagrunnlag og definisjoner

Datamaterialet omfatter personer i alderen 16-74 år som var registrert bosatt i Norge i 1993 og 1994. Materialet er basert på koblinger mellom ulike registre. Alle personene er tildelt en status pr. november i årene 1993 og 1994. Dersom en person for eksempel er registrert som "lønnstaker", kan vedkommende ikke samtidig være registrert på "sysselsettingstiltak". Dette gjør at statistikken ikke blir helt sammenlignbar med den ordinære sysselsettings- eller ledighetsstatistikken. En viktig forskjell er at antall lønnstakere og helt arbeidsledige er lavere i dette tallmaterialet sammenlignet med ordinær sysselsettings- og ledighetsstatistikk. I ordinær statistikk inkluderes personer som også er registrert i andre aktiviteter samtidig, det vil si at det tillates at personer holder på med flere aktiviteter, eller har andre statuser, på samme tidspunkt.

Statusgrupperingen er foretatt i følgende prioriterte rekkefølge:

Sysselsatte

Registrert arbeidsledige

Arbeidsmarkedstiltak

Dette er personer som deltar på sysselsettings- eller attføringstiltak.

Alderspensjonist

Bidragsmottakere

Denne statusen inneholder opplysningene om uføretrygdede, attføringsmottakere på medisinsk grunnlag, alderspensjonister, etterlattepensjonister og enslige forsørgere som mottar stønad.

Sosialhjelpsmottakere

Dette er personer som mottar kun sosialhjelp.

Under utdanning

Dette omfatter personer under ordinær utdanning eller personer som går på opplæringstiltak.

"Annet"-gruppa i 1994 omfatter blant annet hjemmевærende, personer som lever av kapitalinntekt, personer i ikke-registrert arbeid (kort arbeidstid, kortvarig arbeidsforhold eller svart arbeid), studenter i utlandet, verneplikti-ge, sivilarbeidere og familiearbeidere. For 1993-årgangen omfatter "annet"-gruppa også sosialhjelpsmottakere, enslige forsørgere som mottar stønad og etterlattepensjonister.

som flyttet inn og kan dermed tilpasse sin politikk etter dette. Dersom andelen arbeidsledige blant innflytterne er høy, kan myndighetene f.eks. øke satsingen på ulike tiltak av forebyggende karakter.

I første del av analysen skal vi vise arbeidsmarkedstilknytningen til de som var fastboende i fylket i 1993 og 1994. Her vil vi fokusere analysen på hvilke statuser de arbeidsledige beveger seg mellom i løpet av en ettårspe-

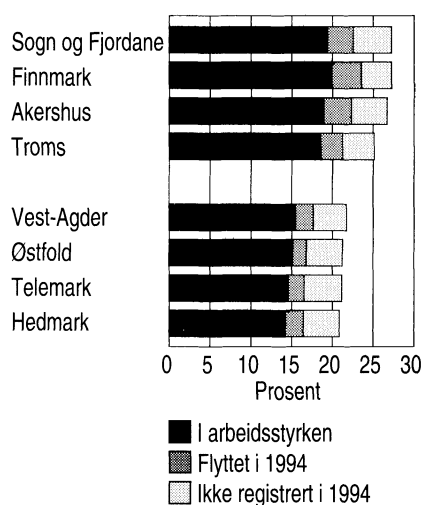
riode. Vi foretar en sammenligning mellom fylkene, og vi skal blant annet se på andelen av de arbeidsledige i 1993 som fortsatt var arbeidsledige, som kom i arbeid eller som gikk til utdanning i 1994. Til slutt ser vi på bevegelser mellom ulike statuser for de som henholdsvis flyttet ut av og inn i fylkene mellom 1993 og 1994. Eksempelvis kan vi se hvor stor andel av de som flyttet fra et fylke i 1993, som var under utdanning samme år.

Tilknytningen til arbeidsmarkedet måles gjerne ved arbeidsstyrkepro-senter, dvs. andelen som har inn-tektsgivende arbeid (sysselsatte) eller som aktivt søker etter det (arbeidsle-dige og personer på arbeidsmarkeds-tiltak). I vår sammenheng er det imidlertid *stabiliteten* i denne tilknyt-ningen vi primært er ute etter å få belyst, om enn begrenset til en perio-de på ett år. Figur 1 viser hvor stor andel av dem som var innenfor ar-beidsstyrken i november 1993, som fortsatt var i arbeidsstyrken eller som havnet utenfor arbeidsstyrken ett år senere. I tillegg viser figuren hvor mange som har flyttet fra sitt bo-stedsfylke i denne perioden, samt an-delen som ikke var registrert bosatt i Norge i 1994. Personene er gruppert etter bostedsfylke i 1993.

Avgangen fra arbeidsstyrken minst i Rogaland, størst i Finnmark

I figur 1 ser vi at bosatte i Rogaland hadde sterkest tilknytning til arbeids-markedet, mens tilknytningen i Finn-mark var svakest. Av de rogalendingene som var registrert i arbeidsstyr-ken i 1993, var om lag 90 prosent fortsatt i arbeidsstyrken ett år senere. Om lag 8 prosent var falt ut av ar-beidsstyrken, mens 2 prosent hadde flyttet til et annet fylke eller ut av lan-det. For Finnmark var situasjonen annerledes. Av dem som var i ar-beidsstyrken i 1993, var bare 84 pro-sent fortsatt i arbeidsstyrken ett år

Figur 2: Personer i alderen 16-74 år som var utenfor arbeidsstyrken i november 1993, etter om de var innenfor arbeidsstyrken, hadde flyttet fra fylket eller ikke var registrert bosatt i Norge i november 1994.¹ Prosent. Utvalgte bostedsfylker

¹ Personer utenfor arbeidsstyrken i november 1993 som også var utenfor arbeidsstyrken i november 1994 er utelatt

Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

senere. 11 prosent var havnet utenfor, mens 4 prosent hadde flyttet. Også blant bosatte i Oslo var tilknytningen til arbeidsmarkedet lav sammenlignet med Rogaland. Andelen som ble værende i arbeidsstyrken fra 1993 til 1994 var på om lag 85 prosent, mens andelen som flyttet var den høyeste i landet med over 4 prosent.

I figur 2 tar vi utgangspunkt i dem som var utenfor arbeidsstyrken i 1993, og viser hvor stor andel som var blitt værende utenfor eller som var kommet inn i arbeidsstyrken året etter.

Andelen som blir værende utenfor arbeidsstyrken, størst i Hedmark

Hedmark var det fylket der høyest andel personer som var utenfor ar-

beidsstyrken i 1993, også var utenfor året etter (79 prosent). Sogn og Fjordane og Finnmark hadde lavest andel slike "utenforstående" med 72 prosent.

Figurene 3 og 4 viser bruttostrømmer på to ulike nivå. For det første viser de hvor stor andel av dem som var registrert helt ledige i 1993, som var henholdsvis innenfor og utenfor arbeidsstyrken i 1994. Videre viser figurene hvordan disse personene fordelte seg på ulike statusgrupper i 1994.

De arbeidsledige i Finnmark har svakest tilknytning til arbeidsmarkedet

En person som er registrert som helt arbeidsledig tilhører arbeidsstyrken, og har pr. definisjon en sterkere tilknytning til arbeidsmarkedet enn personer utenfor arbeidsstyrken, f.eks. heltidsstudenter eller uføretrygdte.

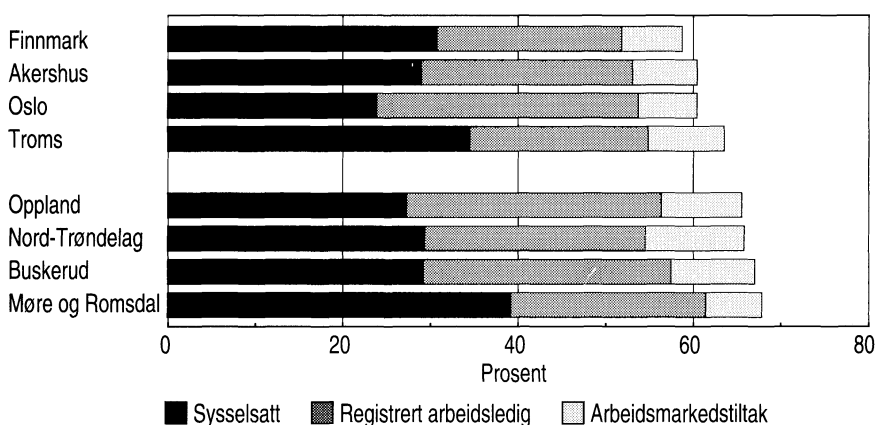
Finnmark skiller seg ut ved å ha den laveste andelen av dem som var helt arbeidsledige i 1993, og som ble værende i arbeidsstyrken ett år senere (figur 3). Andelen var 59 prosent. Også i Akershus og Oslo var de ar-

beidslediges tilknytning til arbeidsmarkedet svak sammenlignet med de andre fylkene. En årsak til dette kan imidlertid være at en del av de arbeidsledige flyttet til et annet fylke i perioden mellom november 1993 og november 1994.

Sterkest tilknytning til arbeidsmarkedet hadde de arbeidsledige i Møre og Romsdal. I dette fylket var i overkant av 68 prosent av de arbeidsledige i 1993 fortsatt i arbeidsstyrken året etter. Videre var dette det fylket etter Finnmark som hadde lavest andel arbeidsledige i 1993 som fortsatt var arbeidsledige i 1994. Nest sterkest tilknytning ser man i Buskerud, med knapt 67 prosent arbeidsledige som fortsatt var "innenfor".

Langtidsledige, dvs. personer med en sammenhengende ledighetsperiode på over et halvt år, er de siste årene blitt viet stor oppmerksomhet fra myndighetenes side. I denne sammenhengen viser ikke våre tall direkte langtidsledighet. De gir kun status en gang i året (november). Vi kan derfor ikke fastslå om en person som var registrert arbeidsledig i november

Figur 3: Personer i alderen 16-74 år som var registrert helt arbeidsledige i november 1993, etter status i arbeidsstyrken i november 1994. Prosent. Utvalgte bostedsfylker

Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

1993 og i november 1994, har vært arbeidsledig i hele perioden.

Tallene i denne analysen viser at Telemark og Oslo hadde den høyeste andelen som var arbeidsledige på begge tidspunkt. Om lag 30 prosent av de arbeidsledige i disse fylkene i 1993 var ledige også i 1994. I Finnmark, derimot, var kun 21 prosent arbeidsledige på begge tidspunkt. Til sammenligning var tilsvarende andel for hele landet om lag 27 prosent.

Stor overgang fra arbeidsledighet til sysselsetting i Møre og Romsdal

Det er også store regionale forskjeller når vi ser på hvor mange av de arbeidsledige i 1993 som hadde fått seg jobb i 1994. Om lag 40 prosent av de arbeidsledige i Møre og Romsdal i 1993 var sysselsatt ett år senere (figur 3). Dette er den klart høyeste andelen sammenlignet med de andre fylkene. Lavest andel hadde Oslo, der kun 24 prosent var blitt sysselsatt ett år etterpå.

Sett under ett er Møre og Romsdal det fylket som kommer best ut i den-

ne sammenligningen for de arbeidsledige. Fylket hadde størst overgang fra arbeidsledighet til sysselsetting, kombinert med at det var få som var arbeidsledige begge årene og at overgangen fra arbeidsledighet til arbeidsmarkedstiltak var beskjeden. Finnmark var derimot det fylke hvor det var minst vanlig at arbeidsledige ble værende i arbeidsstyrken til neste år.

Størst overgang fra arbeidsledighet til utdanning i Nordland

Utdanning blir sett på som et viktig tiltak mot arbeidsledighet både på kort og lang sikt. Ett av formålene er å gi de arbeidsledige muligheter til å øke sin kompetanse, bl.a. gjennom ulike opplæringstiltak. Det er derfor interessant å se om det er forskjeller mellom fylkene når det gjelder overgangen fra arbeidsledighet til utdanning.

I Nordland var i overkant av 11 prosent av de arbeidsledige i 1993 under utdanning ett år senere. Også for Finnmark (11 prosent), Hordaland (10 prosent) og Akershus (10 prosent) finner vi høye andeler. Lavest andel har Sogn og Fjordane, der bare 7 pro-

sent av de arbeidsledige var under utdanning ett år etterpå.

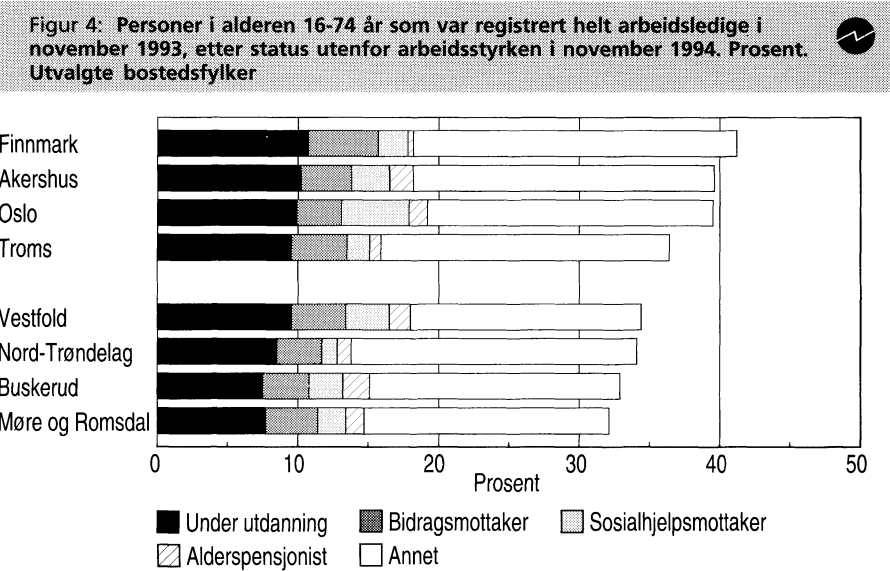
Flest går fra arbeidsledighet til sosialhjelp i Oslo

Det er også klare fylkesvise forskjeller i overgangen fra arbeidsledighet til det å være mottaker av bidrag og sosialhjelp. Oslo skiller seg spesielt ut når vi ser på denne overgangen: Blant dem som var arbeidsledige i 1993, var om lag 5 prosent registrert som mottakere av sosialhjelp ett år senere (figur 4). Det må understrekes at her defineres sosialhjelpsmottakere som de som kun mottar sosialhjelp uten inntektsgivende arbeid eller stønad ved siden av. Også i Vestfold og Telemark var denne typen overgang hyppig. I Sogn og Fjordane var andelen av de arbeidsledige som gikk over på sosialhjelp derimot liten, med bare 1 prosent. Den høye andelen innvandrere i Oslo bidrar til å forklare den høye sosialhjelpsandelen. Hver tredje sosialhjelpsmottaker som mottar kun sosialhjelp, er en førstegangsinnvanderer² (Kjelsrud og Torstensen 1996). En av tre innvandrere i Norge var bosatt i Oslo.

Overgangen fra arbeidsledighet til bidragsmottak var størst i Finnmark, der 5 prosent av de ledige var bidragsmottakere neste år. Bidragsmottakere er, som tidligere nevnt, uførepensjonister, etterlattepensjonister, enslige forsørgere med stønad, og personer på attføring utenom tiltak. Minst utbredt var denne overgangen i Hordaland og Sogn og Fjordane, der bare 3 prosent hadde vært gjennom en slik statusendring.

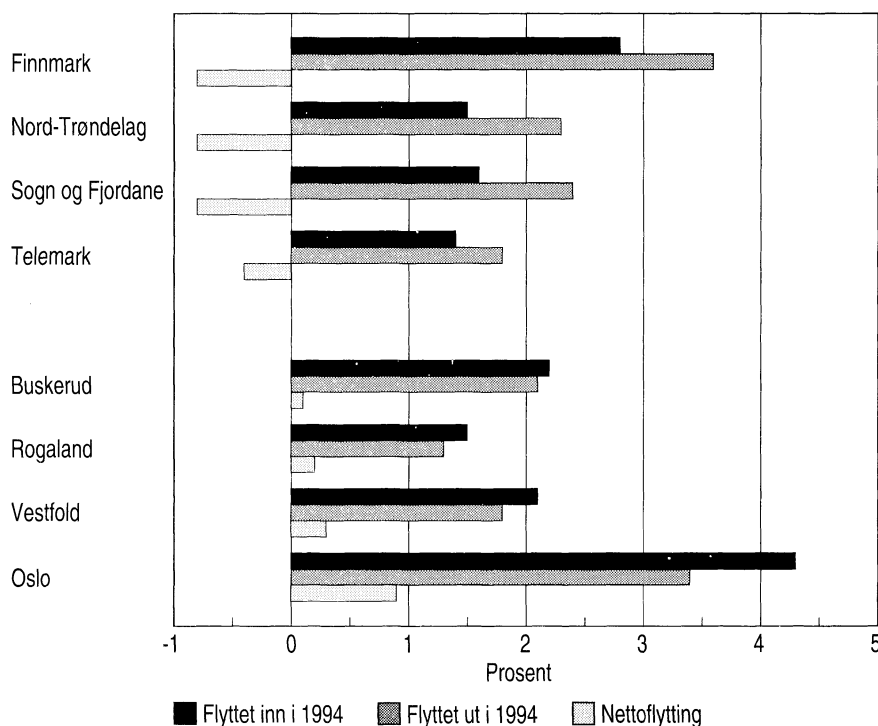
Andelen innflyttere er høyest i Oslo

I det følgende skal vi fokusere på de som har flyttet mellom november 1993 og november 1994. Noen flytter innen fylket, noen til et annet fylke og andre ut av landet. I denne

Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

Figur 5: Personer i alderen 16-74 år som flyttet fra og til bostedsfylket mellom november 1993 og november 1994 og nettoflytting. Prosent. Utvalgte bostedsfylker

Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

sammenheng vil vi imidlertid kun se på flyttinger mellom fylkene.

Oslo, sammen med Østfold, Akershus, Buskerud, Vestfold, Aust-Agder, Rogaland og Hordaland, hadde positiv nettoflytting eller balanse i flyttestrømmene i 1994. Nettoflytting defineres her som innflyttere minus utflyttere. En positiv nettoflytting betyr at flere har flyttet inn enn ut det siste året. I blant annet Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag og Finnmark var nettoflyttingen negativ. I Oslo var nettoflyttingen 0,9 prosent, mens i fylkene med negativ nettoflytting var andelen -0,8 prosent (figur 5)³.

De fleste innflytterne til Oslo og Akershus begynner i jobb

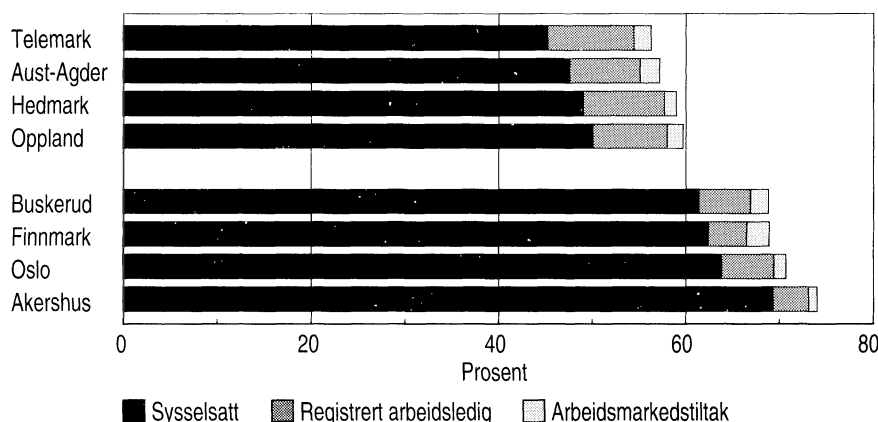
Figur 6 gir en oversikt over arbeidsmarkedstilknypningen til de personene som flyttet i 1994, fordelt på de fylker man flyttet til. Akershus og Oslo var de fylkene der størst andel av de som flyttet inn, var sysselsatt i 1994, med henholdsvis 69 og 64 prosent. En annen undersøkelse foretatt på flyttemønster og flyttetilbøyelighet viser også at Oslo/Akershus i perioden 1989-1993 hadde en positiv nettoflytting som de sysselsatte bidrog sterkest til (Stambøl 1995).

Relativt mange innflyttere i Telemark blir arbeidsledige

Telemark var det fylket der høyest andel av innflytterne var arbeidsledige i 1994. Ledighetsandelen var på 9 prosent, mens bare 4 prosent av dem som flyttet inn i Akershus, gikk til arbeidsledighet.

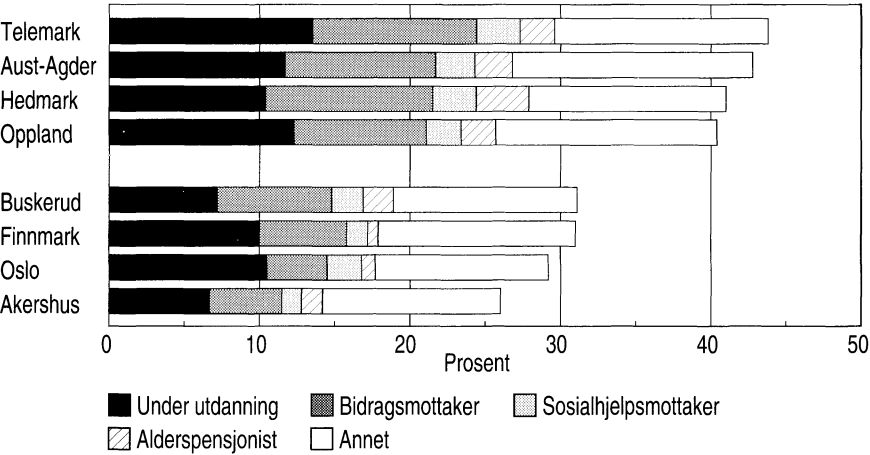
For nesten alle fylker var utdanning og "annet" (se ramme) de statusene som flest av innflytterne gikk inn i når vi ser på dem som havnet utenfor arbeidsstyrken i 1994 (figur 7). Sør-Trøndelag hadde den høyeste andelen innflyttere som var i gang med utdanning. Personer som begynte med utdanning utgjorde 16,6 prosent

Figur 6: Personer i alderen 16-74 år som flyttet inn til bostedsfylket mellom november 1993 og november 1994, etter status i arbeidsstyrken i innflytterfylket i november 1994. Prosent. Utvalgte bostedsfylker

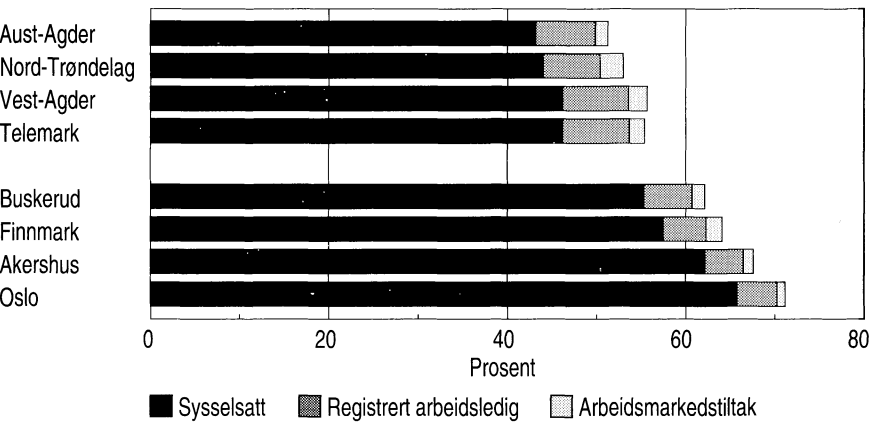
Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

Figur 7: Personer i alderen 16-74 år som flyttet inn til bostedsfylket mellom november 1993 og november 1994, etter status utenfor arbeidsstyrken i innflytterfylket i november 1994. Prosent. Utvalgte bostedsfylker

Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

Figur 8: Personer i alderen 16-74 år som flyttet fra bostedsfylket mellom november 1993 og november 1994, etter status i arbeidsstyrken i fraflytterfylket i november 1993. Prosent. Utvalgte bostedsfylker

Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

i Sør-Trøndelag og 15 prosent i Hordaland. Akershus hadde derimot den laveste andelen av innflytterne som gikk til utdanning (6,7 prosent).

Arbeidsledige fra Telemark flytter ut for å få jobb?

Figur 8 viser hvilken status i arbeidsstyrken flytterne hadde i fraflyttings-

fylket i 1993, i prosent av alle dem som flyttet ut av fylket i løpet av 1994.

Telemark var det fylket der høyest andel av de utflyttede var arbeidsledige i 1993. Datamaterialet sier ikke her noe om hvilken status personene går til året etter, men vi kan anta at

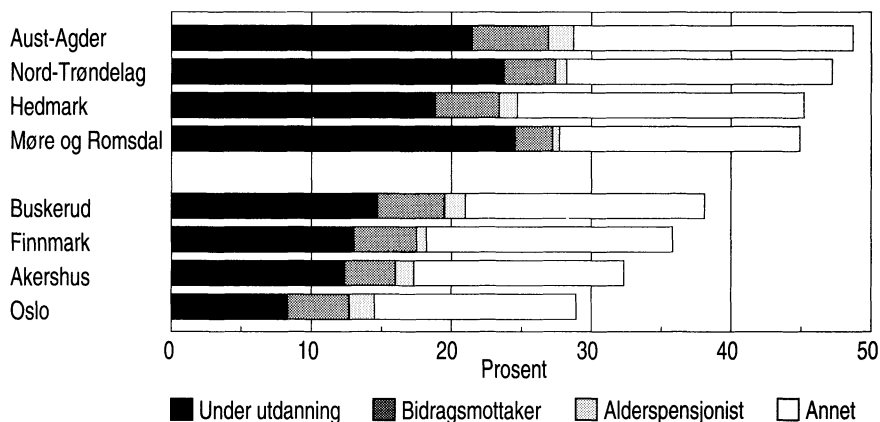
mange av de arbeidsledige i Telemark flyttet fra fylket i håp om å skaffe seg jobb i andre fylker. Av samtlige telemarkinger som flyttet ut i 1994, var 7,5 prosent helt arbeidsledige i 1993. Til sammenligning var det kun 4,4 prosent av de som flyttet fra Akershus som var arbeidsledige.

Mange fra Møre og Romsdal under utdanning flyttet ut i 1994

Av de som flyttet i 1994 og som ikke tilhørte arbeidsstyrken i 1993, var mange under utdanning i 1993 (figur 9). Spesielt var dette vanlig i Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag. Dette kan være en illustrasjon på den generelle sammenhengen mellom høyere utdanning, liten etterspørsel etter høyt utdannede personer i fylket, og utflytting. En undersøkelse viser at jo høyere utdanningsnivå personer i siste halvdel av 30-årene har oppnådd, jo mindre sannsynlighet er det at man forblir bofast, og jo mer sannsynlig er det at man har flyttet fra oppvekstkommunen sin for godt (Sørli 1993). Denne undersøkelsen gjelder en annen aldersgruppe enn her, men gir allikevel et godt bilde av sammenhengen mellom utdanning og flytting. Dette gjelder særlig flytting fra fylker der jobbmulighetene for personer med høyere utdanning er dårlige.

I Møre og Romsdal var hver fjerde utflytter registrert i utdanning før de flyttet ut, mens kun 8 prosent av flytterne fra Oslo var under utdanning. Dette kan bl.a. sees i sammenheng med ulikheter i næringsstrukturen mellom fylkene. Det antas at Møre og Romsdal har næringer som sysselsetter færre personer med høyere utdanning sammenlignet med Oslo. Personer med høyere utdanning i Møre og Romsdal må derfor i større grad flytte ut av fylket for å få seg arbeid i samsvar med utdanningen. En liten utstrømming av

Figur 9: Personer i alderen 16-74 år som flyttet fra bostedsfylket mellom november 1993 og november 1994, etter status utenfor arbeidsstyrken i fraflytterfylket i november 1993. Prosent. Utvalgte bostedsfylker

Kilde: Foreløpig versjon av System for persondata

utdannende personer i Oslo kan også skyldes at personer i større grad blir boende i Oslo for å ta høyere utdanning, mens i fylker med få høyskoler som f.eks. i Møre og Romsdal flytter det ut flere som skal ta videre utdanning.

Bruttostrømanalyse kan gi svar på mange andre spørsmål

Vi har vist at det er regionale forskjeller i folks tilknytning til arbeidsmarkedet over tid, selv om vi her har begrenset oss til et ettårig perspektiv. Dårlige jobb- og videre utdanningsmuligheter i et fylke kan føre til stor utflytting av nyutdannede personer. Dette er sannsynligvis tilfellet for Møre og Romsdal. Den høye innflytterandelen til Oslo som kommer i jobb, reflekterer på den annen side gode jobbmuligheter. En høy andel av sysselsatte i Oslo som flytter, kan ha sammenheng med at folk trekker ut av hovedstaden, men fortsatt har arbeidsstedet i Oslo.

Arbeidsledighetsprosenten i hvert enkelt fylke er også av avgjørende betydning for personers strømmer mellom ulike statuser, blant annet strøm-

mene for de arbeidsledige. Dette kommer vi ikke nærmere inn på i denne analysen, men en slik studie er fullt mulig med dette datamateriale. I 1993 var den gjennomsnittlige registrerte arbeidsledighet i Telemark på 6,9 prosent, noe som for øvrig var den høyeste i landet (Arbeidsdirektoratet 1994). Resultatene våre viser at Telemark var det fylket som hadde høyest andel av personer som var arbeidsledige begge årene.

1. For enkelthets skyld vil vi i artikkelen omtale statusen "registrert arbeidsledig" som "arbeidsledige".

2. Førstegangsinnevandrere er personer født i utlandet av utenlandske foreldre.

3. For å illustrere beregningsgrunnlaget for nettoutflytting, viser vi Oslo som et eksempel. De som flyttet inn i Oslo, som andel av personer i fylket i 1994 i alt, var 4,3 prosent. Tilsvarende andel for de som flyttet ut av Oslo, var 3,4 prosent. Nettoutflyttingen blir da 0,9 prosent.

Litteratur

Arbeidsdirektoratet (1994): *Månedstatistikk for arbeidsmarkedet* nr. 12/94.

Kjelsrud, Morten og Alf Torstensen (1996): Innvandreres tilknytning til arbeidsmarkedet. Notater 96/62, Statistisk sentralbyrå.

Stambøl, Lasse Sigbjørn (1995): *Flytting og arbeidsstyrken: Flyttetilbøyelighet og flyttemønster hos arbeidsledige og sysselsatte i perioden 1988-1993*. Rapporter 95/28, Statistisk sentralbyrå.

Sørli, Kjetil (1993): *Bofasthet, flytting og utdanningsnivå i kommunene. Åtte årskull fugt gjennom aldersfasen 15-35 år. Del 1-3*. Rapporter 93/28, 93/29 og 93/30, Statistisk sentralbyrå.

Mette Lund er førstekonsulent i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk.

Alf Torstensen var førstekonsulent i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk. Han sluttet i desember 1996.